

Strazburg, 27 Kasım 2003
[ccje/docs2003/ccje(2003) op n° 5e]

CCJE (2003) Op. N° 5

AVRUPA HÂKİMLERİ DANIŞMA KONSEYİ (CCJE)

AVRUPA HÂKİMLERİ DANIŞMA KONSEYİ'NİN

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİNE YAPILACAK YARGISAL ATAMALARIN HUKUKİ YÖNÜ VE UYGULAMASINA DAİR

AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KOMİTESİNİN DİKKATİNE SUNDUĞU

5 Nolu Görüşü

1. CCJE, Strazburg'da 24-28 Kasım 2003 tarihlerinde yaptığı 4. toplantısında Uluslararası İnsan Haklarının Hukuk Yoluyla Korunması Merkezi'nin (Interights) "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılacak Atamaların Hukuki Yönü ve Uygulaması"na dair raporunu ele almıştır.

2. CCJE raporda yer alan kanaat ve önerileri memnuniyetle karşılamış ve bunları kendisinin yargının bağımsızlığı ve hakimlerin görevden alınamaması standartlarına dair 1 (2001) Nolu Görüşünde yer alan -özellikle aşağıya alınmış- önerilerin hayata geçirilmesi bakımından önemli bir adım olarak değerlendirmiştir:

- (a) ilgili Görüşün 56. paragrafında yer alan uluslar arası mahkemelere hakim atanması süreçlerine ilişkin kanaat:

"CCJE, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa Birliği sözleşmeleri gibi uluslar arası sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülüklerin ulusal hukuk sistemleri ve hakimler bakımından taşıdığı önemin, bu tür metinleri yorumlayan mahkemelere yapılacak atama ve yeniden atamaların da aynı derecede güven uyandırmasını ve

ulusal hukuk sistemlerinde takip edilen ilkelere uygun olmasını kaçınılmaz kıldığı konusunda mutabakata varmıştır. CCJE, ayrıca 37 ila 45. paragraflarda bahsedilen bağımsız merciin, uluslar arası mahkemelere yapılacak atama ve yeniden atamalarda devrede olmasının teşvik edilmesi gerektiğini değerlendirmiştir. Avrupa Konseyi ve onun kurumları, kısaca ifade etmek gerekirse, herhangi bir üye Devletin ferdi olarak sahip olduklarından daha üstün tutulan ortak değerlere inanç temelinde kurulmuşlardır ve bu inanç halihazırda hatırı sayılır derecede görünür etki doğurmuştur. Bu değerlerin uluslar arası seviyede uygulanması konusunda ısrarcı olunmaması halinde, değerlerin bizzat kendisi ve bunların ortaya konulup uygulanmasına ilişkin süreçler zarar görebilecektir.”

37 ve 45. paragraflar, yargı teşkilatını yeterli düzeyde temsil eden bir bağımsız merciin tüm yargısal atamalarda yer alması gerektiğini ifade etmektedir.

(b) özellikle 57. ve 52. paragraflarda vurgulanan kürsü teminatı:

“Mecburi emeklilik yaşına ulaşıncaya veya önceden belirlenen görev süresi doluncaya kadar kürsü teminatının sağlanması yargı bağımsızlığının temel taşlarından birisidir.”

“CCJE, istisnai olarak, tam zamanlı bir yargısal atamanın kısıtlı bir dönem için olabildiği hallerde, şu şartlar sağlanmadığı sürece bu sürenin yenilenebilir olmaması gerektiğini değerlendirmektedir:

- i. Kendisinin istemesi halinde, hakim atamayı yapan organ tarafından yeniden görevlendirilmek üzere değerlendirilmelidir, ve
- ii. Yeniden görevlendirme kararı, siyasi mülahazaları dikkate almaksızın tamamen objektif ve yalnızca liyakate dayalı olarak verilmelidir.”

3. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine hakim olarak atanmak için öngörülen objektif kıstaslar İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesinin 21. Maddesinde aşağıdaki şekilde tayin edilmiştir:

“Hakimler üstün ahlaki vasıflara sahip olmalı ve ya yüksek bir hukuki göreve atanmak için gerekli nitelikleri haiz ya da ehliyetleriyle tanınmış hukukçular olmalıdırlar.”

4. Avrupa Konseyine üye olan 45 ülkenin ulusal hakimlerinden oluşan CCJE, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine atanacak hakimlerin yalnızca bu kıstaslara uygun olmalarına değil aynı zamanda böylesi bir görev için en iyi adaylar olmalarına da büyük önem verdiğini vurgulamak istemektedir. Mahkemenin ve aynı zamanda Sözleşmenin bütünlük ve güvenilirliği buna bağlıdır.